

RESOLUCIÓ DE LA SECTORIAL DE CULTURA I MEMÒRIA HISTÒRICA SOBRE LA PROPIETAT INTEL·LECTUAL

Joves d'Esquerra Verda considerem que l'accés a la cultura no és un privilegi, sinó que és un dret i que, com a tal, exercir-lo no s'ha de veure condicionat per la situació socioeconòmica de cadascú. Alhora, com a joves d'esquerres, som conscients de la importància de dignificar el treball de totes les persones i remunerar-lo adequadament, i per tant considerem que aquella gent que es guanyi la vida creant, produint i distribuint creacions culturals ha de poder viure d'aquesta activitat. Així doncs, veiem com en la situació comunicativa que és la cultura hi ha diverses vessants (qui comunica o crea, qui treballa a causa de qui comunica o crea, i qui vol accedir a l'esmentada creació).

Es considera propietat intel·lectual qualsevol creació que es posi sobre un suport, ja sigui físic o no. Aquest tipus de propietat, que té una dimensió exclusivament declarativa, té dues vessants: la personal i la patrimonial. Mentre que la vessant personal recull les qüestions relacionades amb el reconeixement d'autoria i la integritat de l'obra, la vessant patrimonial està centrada en l'explotació de l'obra a nivell econòmic, és a dir, està centrada en satisfer la dimensió remunerativa de la feina del creador o la creadora. A Espanya, és el Reial Decret Legislatiu 1/96, aprovat el 22 d'abril del 1996, el que regula la propietat intel·lectual. Aquest text legal, que d'entre altres coses estableix el dret d'autoria durant tota la vida de l'autor o autora i fins els 70 anys després de la seva mort, no contempla els diversos avenços tecnològics, amb la diversitat de suports, mitjans i canals que comporten, amb què comptem avui en dia.

Així doncs, hi ha tres aspectes fonamentals que cal tenir en compte a l'hora d'establir una posició clara pel que fa la propietat intel·lectual: garantir el dret de les persones treballadores a cobrar per la seva feina, garantir el dret del conjunt de la ciutadania a poder accedir a la cultura i tenir presents els avenços de les TIC. Dins d'aquesta equació, a més, tenen un paper central les entitats de gestió (com per exemple l'SGAE), que s'encarreguen de gestionar els drets d'explotació i de caràcter patrimonial. Actualment, aquestes entitats són privades i, com a tal, funcionen de manera autònoma.

A més, hi ha diverses qüestions que estan aportant més profunditat al debat sobre la propietat intel·lectual. Per una banda, la Comissió Europea està plantejant un projecte de Mercat Únic Digital, en què els serveis digitals entren també a formar part de l'espai de mercat únic de la Unió, i obrint un canvi en la venda de llicències entre països. Sobre el MUC, també cal apuntar que volem que sigui una eina cap a la convivència i trobada de la riquesa cultural que volem i hem de gaudir a Europa, per això creiem important que es plantegi sense que entri en conflicte amb les lleis d'institucions no supraestats que tracten temes relacionats amb la cultura i la correcta distribució d'aquesta, tot vetllant per a que no es produeixi un procés d'hegemonització i uniformitat cultural.

D'altra banda, s'està extenent cada cop més el format de plataforma amb tarifa plana (com per exemple Netflix, o Spotify) que ofereix creacions culturals. Aquestes plataformes ens plantegen seriosos dubtes, ja que poden ser susceptibles de la creació de monopolis, cosa que portaria a una situació de desprotecció tant a les persones creadores com a les consumidores de continguts culturals, tot i que alhora s'han convertit en una solució, si més no provisional, a l'assumpte de les descàrregues il·legals i la pirateria. Cal ser conscients que aquestes conductes són fruit d'una situació de frustració, causada per un ànim d'accedir a la cultura que conviu amb no tenir els mitjans necessaris per fer-ho. La resposta a aquest tipus de situacions ha d'oferir-se sense criminalitzar cap col·lectiu i sent conscients del fet que el procés d'universalització de la cultura hagi conviscut amb la universalització de la precarització, ens converteix als i les joves en un col·lectiu que veu com els seus projectes de vida no poden ser satisfets, alhora que aquests s'han creat sota un paraigües de presumpta lliure accessibilitat a recursos culturals diversos.

Al cap i a la fi, doncs, veiem que considerar la propietat intel·lectual com un bé privat com qualsevol altre pot entrar en conflicte amb l'ànim de l'ens públic, que ha de ser garantir l'accés

a la cultura de tota la ciutadania i que, alhora, aquest intercanvi cultural s'ha de regir tenint en compte els avenços tecnològics i el món global en què vivim. Per tot això, Joves d'Esquerra Verda:

- Veiem la proposta de MUC com una possibilitat d'harmonitzar els drets de totes les persones que participen en el procés de comunicació que és la cultura a tota Europa i, per tant, una possibilitat cap a assolir més cohesió entre les persones que vivim a la UE.
- Exigim que la llei de propietat intel·lectual s'actualitzi, tot tenint en compte els grans avenços tecnològics i el ventall de possibilitats que aquests ofereixen.
- Exigim que es controlin les actuacions de les plataformes de tarifa plana, per evitar que caminin cap al monopoli.
- Exigim que es controlin les actuacions d'altres actors que també gestionen produccions culturals i les distribueixen com discogràfiques o editorials, tot vetllant per evitar que ostentin el monopoli de distribució i producció.
- Exigim que es camini cap a que les entitats de gestió passin a ser totalment públiques, per a que estiguin realment subjectes a l'interès general.

Consell Nacional de Joves d'Esquerra Verda – 25 de març del 2017